

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Șușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală „Popa Varas”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria com. Sărăteni împotriva Întreprinderii Individuale „Popa Varas” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată

și la cererea reconvențională depusă de ÎI „Popa Varas” împotriva Primăriei com. Sărăteni cu privire la repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2016 Primăria com. Sărăteni a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Popa Varas” cu privire la încasarea datoriei și rezilierea contractului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 decembrie 2001, Primăria com. Sărăteni a încheiat cu ÎI „Popa Varas” contractul de folosință a obiectului acvatic nr. 5. Conform pct. 1.1 din contractul menționat, obiect al contractului este bazinul acvatic cu suprafața de 14 ha situat în direcția satului Colibabovca.

Reclamantul a menționat că potrivit pct. 2.5 al contractului nr. 5 din 16 decembrie 2001, beneficiarul și-a asumat obligația de a efectua din cont propriu reparația capitală a digului bazinului acvatic, care la acel moment era distrus în proporție de 80 %, cu montarea sistemului de scurgere a apei.

Partea reclamantă a relatat că, conform contractului de folosință a obiectului acvatic nr. 5 din 16 decembrie 2001 și a Acordului adițional de modificare a contractului din 01 august 2011, beneficiarul și-a asumat obligația de a achita plata de arendă pentru folosirea bazinului acvatic în mărime de 11 706,79 de lei anual și impozitul funciar în mărime de 1 667,79 de lei anual.

Reclamantul a specificat că prin raportul inspectării financiare tematice efectuate la Primăria Sărăteni de către Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul în perioada 11 aprilie 2016- 15 aprilie 2016 s-a depistat că, la moment ÎI ”Popa Varas” nu a achitat plata pentru arenda bazinului acvatic pentru anii 2011-2015 în sumă de 58 535 de lei și plata pentru impozitul funciar pe anii 2012-2015 în sumă de 6 670 de lei.

Drept urmare, a fost emisă prescripția nr.27-17-58 din 25 aprilie 2016 privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria Sărăteni, r-1 Leova, care a fost examinată la ședința Consiliului local din 12 mai 2016, fiind aprobat planul de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor și neajunsurilor depistate, inclusiv repararea prejudiciului pentru neachitarea plății de arendă pentru anii 2011-2015 în sumă de 58 535 de lei până la 01 iunie 2016 și pentru neachitarea impozitului funciar pentru anii 2012-2015 în sumă de 6 670 de lei până la 01 iunie 2016.

Totodată, reclamantul a mai invocat că la ședința Consiliului local din 12 mai 2016, a fost examinată prescripția nr.27-17-58 din 25 aprilie 2016 privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria Sărăteni, r-1 Leova.

Astfel, în scopul înlăturării încălcărilor și neajunsurilor depistate Consiliul local a aprobat planul de măsuri, inclusiv, încasarea prejudiciului pentru neachitarea plății de arendă a bazinului acvatic pentru anii 2011-2015 în sumă de 58 535 de lei, până la 01 iunie 2016 și încasarea plății pentru neachitarea impozitului funciar pe anii 2012-2015 în sumă de 6 670 de lei, până la 01 iunie 2016.

Primăria com. Sărăteni a solicitat încasarea din contul ÎI ”Popa Varas” în beneficul său a plății pentru arendă în mărime de 58 535 de lei și a impozitului funciar în mărime de 6 670 de lei, în total suma de 65 205 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 08 februarie 2017 ÎI ”Popa Varas” a depus acțiune reconvențională împotriva Primăriei Comunei Sărăteni r-nul Leova cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reconvenționale, a indicat că, la 16 decembrie 2001, Primăria com. Sărăteni a încheiat cu ÎI „Popa Varas” contractul de folosință a obiectului acvatic cu suprafața de 14,5 ha situat pe teritoriul com. Sărăteni, r-ul Leova, în direcția s. Colibabovca.

Reclamantul a indicat că în temeiul acestui contract, ÎI „Popa Varas” s-a obligat să efectueze din mijloace proprii și cu forțe proprii reparația capitală a digului la bazinul acvatic nominalizat, care era distrus și nefuncțional, cu montarea sistemului de scurgere a apei, iar Primăria com. Sărăteni s-a obligat să atribuie în folosință ÎI „Popa Varas” bazinului acvatic nominalizat pentru necesitățile piscicole și pentru exploatarea bazinului acvatic, conform programului său de activitate.

Anterior semnării contractului nominalizat la 23 mai 2001 a fost întocmit un act de către o comisie specializată, care a constatat că, digul bazinului acvatic nominalizat necesită reparație capitală, deoarece era distrus în proporție de 80%, iar la 30 mai 2001 a fost semnat un ante-contract între Primăria com. Sărăteni și ÎI „Popa Varas”, prin care părțile au convenit în privința reparației și restabilirii digului, cât și respectiv la stingerea plății de arendă a bazinului acvatic pentru trei ani, începând din momentul populării bazinului acvatic cu pește, în contul mijloacelor financiare investite la reparația digului, iar ulterior Consiliul com. Sărăteni a emis Decizia nr. 3/5 din 28 iunie 2001, cu privire la transmiterea în folosință separată a iazului din s. Sărăteni, situat în direcția s. Colibabovca.

De asemenea, reclamantul a mai susținut că, conform contractului nominalizat ÎI „Popa Varas” și-a executat obligațiile contractuale asumate, executând lucrări tehnice motorizate și a restabilit digul bazinului acvatic nominalizat care era distrus, transformându-l în unul funcțional și a montat sistemul de scurgere a apei.

În rezultatul efectuării și exercitării lucrărilor de restabilire a digului distrus ÎI „Popa Varas” a suportat cheltuieli financiare în sumă totală de 14 150 de lei.

Ulterior executării condițiilor contractuale asumate de către ÎI „Popa Varas” s-a solicitat de la partea contractantă Primăria com. Sărăteni executarea obligației și anume, transmiterea de facto în natură a bazinului acvatic nominalizat, însă organele administrației publice au neglijat obligațiile contractuale asumate.

Astfel, la 24 iulie 2002 Consiliul com. Sărăteni a adoptat Decizia nr. 4/1 prin care a permis atribuirea în folosință separată a bazinului acvatic nominalizat unei alte persoane GȚ „Mafteuța Alexei”, iar la 25 decembrie 2003 Consiliul com. Sărăteni a adoptat Decizia nr. 6/2 prin care a anulat contractul nr. 5 încheiat cu ÎI „Popa Varas” la 16 decembrie 2001.

Reclamantul a indicat că prin hotărârea Judecătorei Leova din 14 martie 2008, au fost declarate nule Deciziile Consiliului com. Sărăteni, r-ul Leova, nr. 4/1 din 24 iulie 2002, nr. 6/2 din 25 decembrie 2003 și nr. 4/3 din 20 mai 2005, cu anularea tuturor actelor juridice emise în baza acestor Decizii, fiind declarat nul contractul de arendă funciară din 15 septembrie 2005 încheiat între Primăria com. Sărăteni și GȚ „Mafteuța Alexei”, cu declararea valabilă a contractului nr. 5 din 16 decembrie 2001 încheiat între Primăria com. Sărăteni și ÎI „Popa Varas” cu privire la transmiterea în folosință separată a bazinului acvatic situat în s. Sărăteni în direcția s. Colibabovca.

Totodată, reclamantul a mai invocat că fără a tine cont de hotărârile judecătorești nominalizate, administrația publică locală din com. Sărăteni, a creat impedimente ÎI „Popa Varas” la folosirea și exploatarea bazinului acvatic, facilitând astfel GȚ „Mafteuța Alexei”, deoarece la 31 mai 2010 Consiliul com. Sărăteni a emis Decizia nr. 3/7 „Cu privire la examinarea cererii GȚ „Mafteuța Alexei” prin care a abrogat Decizia nr. 3/5 din 28 iunie 2001, cu privire la transmiterea în folosință separată a bazinului acvatic ÎI „Popa Varas”.

A indicat reclamantul că la 09 noiembrie 2011 prin hotărârea Judecătorei Leova a fost anulată Decizia Consiliului comunal Sărăteni nr. 3/7 din 31 mai 2010.

A mai menționat ÎI „Popa Varas” că, în perioada anilor 2001-2013 a depus multiple cereri, pretenții și cereri prealabile în adresa administrației publice locale din s. Sărăteni referitor la imposibilitatea utilizării, folosirii și exploatării bazinului acvatic conform destinației, reieșind din sensul contractului nr. 5 din 16 decembrie 2001, dar care se soldau cu emiterea unor decizii controversate ale Consiliul com. Sărăteni referitor la respingerea pretențiilor și adoptarea unor decizii în favoarea GȚ „Mafteuța Alexei” cu privire la utilizarea de către acesta a bazinului acvatic aflat în litigiu.

Ulterior la 03 iulie 2014, ca urmare a eliberării bazinului acvatic în anul 2013 de către GȚ „Mafteuța Alexei”, a fost efectuată popularea bazinului acvatic cu pește, fapt confirmat prin actul semnat de către ÎI „Popa Varas” și SRL „Turnul Alb. Astfel începând cu anul 2014, părțile contractuale și-au onorat obligațiile contractuale de folosință a obiectului acvatic cu suprafața de 14,5 ha, situat pe teritoriul com. Sărăteni, r-ul Leova, în direcția s. Colibabovca.

Drept urmare consideră ÎI „Popa Varas”, că impozitul funciar urmează a fi calculat din anul 2014 din momentul populării bazinului acvatic, iar conform pct.4.4. din contractul nr. 5 din 16 decembrie 2001 „de folosință a obiectului acvatic”, beneficiarul este scutit de plata pentru folosire pe un termen de 3 ani, calculul căreia începe din ziua populării bazinului acvatic, astfel pretenția Primăriei com. Sărăteni cu privire la încasarea plății de arendă este nefondată și nu corespunde prevederilor contractuale, deoarece popularea bazinului acvatic a avut loc în anul 2014 și Beneficiarul este scutit de plata pentru folosire pe un termen de 3 ani din ziua populării.

Totodată a comunicat că, Acordul adițional de modificare a contractului de arendă nr. 5 din 01.08.2011 nu este semnat de către ÎI „Popa Varas”, astfel administrația ÎI „Popa Varas” nu și-a manifestat consimțământul întru acceptarea condițiilor stabilite de Primăria com. Sărăteni, deci acest Acord nu are nici o valoare juridică și nu produce efecte.

Conform pct. 5.4 din contractul nr. 5 din 16 decembrie 2001, de folosință a obiectului acvatic, Primăria Sărăteni s-a obligat să restituie toate cheltuielile legate de reparație și o penalitate în mărime 75 000 de lei în cazul încălcării pct.2.4 și pct.5.3 Conform pct. 2.4 Primăria exclude orice discuții cu alte persoane juridice sau fizice ce țin de folosința acestui bazin acvatic, de reparația digului și acțiuni de conlucrare cu Beneficiarul. Prin urmare, prin acțiunile sale și anume deciziile în favoarea GȚ „Mafteuță Alexei” cu privire la transmiterea în arendă, Primăria Sărăteni a încălcat prevederile contractuale din pct.2.4.

A solicitat ÎI „Popa Varas”, repararea prejudiciului cauzat în urma rezilierii unilaterale a contractului nr. 5 din 16 decembrie 2001 în sumă totală de 118 739,06 de lei.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Primăria com. Sărăteni împotriva ÎI „Popa Varas” cu privire la încasarea datoriei și rezilierea contractului a fost admisă, s-a încasat din contul ÎI „Popa Varas” în beneficiul Primăriei com. Sărăteni suma de 65 205 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 1956,15 lei cu titlu de cheltuieli de judecat, iar în total suma de 67 161, 15 lei.

Cererea reconvențională înaintată ÎI ”Popa Varas” împotriva Primăriei Comunei Sărăteni r-nul Leova cu privire la repararea prejudiciului material a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de ÎI „Popa Varas”, și a fost menținută hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 12 iulie 2019, ÎI „Popa Varas” a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale și respingere a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat și apreciat în mod eronat legea, normele dreptului procedural, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 martie 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 16 mai 2019, conform scrisorii de însoțire nr. 5078 (Vol. I, f.d.246), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia. Astfel, recursul declarat este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎI ”Popa Varas”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎI „Popa Varas” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎI ”Popa Varas” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Popa Varas”, împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat